

Malá muzea a akademické prostředí – poddaný služebník a přehlíživý feudál, anebo vztah s potenciálem plodného partnerství?¹

Jan Lhoták

Small Museums and Academy – a Passive Servant and a Neglectful Feudal Lord, or a Relationship with the Potential of a Fruitful Partnership?

Abstract: The constant metrification of the humanities, following the example of the natural sciences, places ever higher demands on the evaluation of scientific work. The importance of research in museum activities is declining in parallel with the shrinking territorial importance and scope of the museum. “District” museums are primarily intended to document the past and present life of the catchment region in its totality and therefore have less opportunity to develop the narrow specialization that is a desirable prerequisite for valuable research. This fact primarily condemns district museums to the role of information databanks that provide a sophisticated service to academia, which exacerbates the whole problem by the fact that the results of their work are not ambitious and cannot be published at the museum level, frustrating them completely outside it.

Keywords: museums; humanities; science; scientific research

Hned úvodem bych rád ozřejmil, že svůj text cílím jako diskusní příspěvek a s poukazem na osobní zkušenost dlouhodobého působení na pomezí prostředí muzejního a akademického. Chtělo by se říci, že jde vlastně o dokonalou symbiózu – obě prostředí přece mají společné úsilí prohlubovat poznání o světě a společnosti. V případě muzeí – a zejména muzeí malých² – není věc ovšem tak jednoznačná. Osobně shledávám rozpory v oficiálních formulacích poslání muzeí, ve vnímání funkce muzeí zevnitř, tj. samotnými muzejními pracovníky, a rovněž ve vlastní realitě.

Začneme-li sebereflexí samotných muzeí, jeví se situace zdánlivě nejednoznačněji, ve zřizovacích listinách příslušný pasus o vědeckém výzkumu prakticky nikdy nechybí, formuluje se však různě – často s přívlastkem „v oboru své působnosti“ (Prácheňské muzeum v Písku, Muzeum Jindřichohradecka, Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod),³ jindy s větším akcentem

na sbírkový fond a jeho tvorbu: vědecký výzkum provádí „v oblasti muzeologické a ochrany sbírek“ (Muzeum Chodska v Domažlicích),⁴ či „související s vytvářením a zkoumáním souborů sbírkových předmětů“ (Muzeum Šumavy Sušice).⁵ Nejde rozhodně o svévolné a bezobsažné konstatování či terminologické znásilňování, rovněž muzejní teoretikové (muzeologové) viděli a vidí vědecko-výzkumnou činnost primárně jednoznačně. Nejvýrazněji se to projevovalo v období formování moderní vědecké kritiky. Již generaci Kašpara Sternberga v první čtvrtině 19. století bylo jasné, že „největší sbírky, podobně jako nahromaděné tuny zlata, jsou mrtvými poklady, které nestojí ani za zmínku, pokud se jich náležitě neužívá ku prospěchu věd, k dobru lidstva.“⁶ V závěru 19. století se velká muzea etablovala jako základny vědy,⁷ což většinou potvrzovaly i oficiální definice v tuzemském i světovém diskurzu. Zbyněk Stránský vyhodnocením 15 různých

diskuze

1 Text je částečně upravenou verzí příspěvku proneseného na 12. sjezdu českých historiků v Ústí nad Labem 21. září 2022.

2 Autorovi je zřejmé, že ve standardních klasifikačních muzeí na základě území, které zahrnují (tj. dle akviziční oblasti) či na základě zaměření (bez ohledu na zřizovatele), nejčastěji v rozsahu okresu.

3 Zřizovací listina Prácheňského muzea v Písku z 14. dubna 2003, zřizovací listina Muzea Jindřichohradecka z 14. dubna 2003, zřizovací listina Muzea Vysočiny v Havlíčkově Brodě z 31. března 2003. Dostupné z: <https://www.prachenskemuzeum.cz/files/zrizovaci-listina-01.pdf>; http://muzeum.sumava.net/wp-content/uploads/zrizovaci_listina.pdf; <https://extranet.kr-vysocina.cz/rejstrik-organizaci/detail/54/dokumenty/1> [cit. 10. 9. 2022].

PhDr. Jan Lhoták, Ph.D.
Muzeum Šumavy v Sušici
j.lhotak@muzeumsumavy.cz

4 Zřizovací listina Muzea Chodska v Domažlicích z 15. dubna 2003 [cit. 10. 9. 2022].

5 Zřizovací listina Muzea Šumavy v Sušici z 26. dubna 2017. Dostupné z: http://muzeum.sumava.net/wp-content/uploads/zrizovaci_listina.pdf [cit. 10. 9. 2022].

6 SKLENÁŘ, Karel. *Obraz vlasti. Příběh Národního muzea. Praha–Litomyšl: Paseka, 2001, s. 58.*

7 Tak např. definice v *Ottově slovníku naučném*, 17. Praha: Jan Otto, 1901, s. 892.

8 STRÁNSKÝ, Zbyněk. *Úvod do muzeologie. Brno: Universita Jana Evangelisty Purkyně, 1972, s. 30–37.*

9 „Muzeum využívá odborně zpracovaných sbírek jako původních pramenů vědeckého poznání k produkci nových vědeckých poznatků a tím zajišťuje svůj přínos rozvoji vědy, realizovaný buď vlastními silami, nebo organizováním badatelských služeb pro vědecké pracovníky z jiných institucí.“ BENEŠ, Josef. *Muzeum a sbírky. Praha: Ústav pro informace a řízení v kultuře, 1977, s. 60.*

10 MILOTOVÁ, Nina a FRANK, Jiří. *Potenciál muzejní instituce v oblasti vědy a výzkumu na příkladu Národního muzea. Muzeum, 2018, roč. 56, č. 2, s. 18.*

11 ŽALMAN, Jiří. *Sbírkotvorná činnost muzeí a správa sbírek muzejní povahy. In: Úvod do muzejní praxe. Učební texty základního kurzu Školy muzejní propedeutiky Asociace muzeí a galerií České republiky. Praha: Asociace muzeí a galerií České republiky, 2010, s. 69.*

12 *Ibidem*, s. 72.

13 OCHRANA, František a PŮČEK, Milan Jan. *Metodologie a řízení výzkumu v muzeu. Praha: Národní zemědělské muzeum, 2019, s. 10.*

14 *Definice z let 1974–2022: „A museum is a non-profit, permanent institution in the service of society and its development, open to the public, which acquires, conserves, researches, communicates and exhibits the tangible and intangible heritage of humanity and its environment for the*

definice muzea za období 1895–1970 došel k závěru, že u devíti z nich zazníval výslovný akcent vědeckého vyhodnocování sbírek (po sbírkotvorné činnosti, ochraně sbírek a jejich vystavování) a důraz na vědecké působení (následující po funkci výchovné a předcházející funkci kulturní). Výstižně však zdůraznil, že v představách o funkcích muzea panují značné rozpory.⁸ Josef Beneš považoval výzkum za jednu ze čtyř povinných součástí muzejního programu, přičemž jeho podíl vnímal sestupně od muzeí ústředních po muzea regionální a městská.⁹ V současnosti se v případě vědeckého výzkumu hovoří o „pocitované samozřejmosti“.¹⁰ Jiří Žalman uvádí, že muzeum sice dělá muzeem sbírkotvorná činnost a správa sbírek,¹¹ ale jedním dechem dodává, že se jedná o prostředek, zatímco „smyslem muzea je využití výpovědní schopnosti sbírky k získávání relevantních poznatků o světě a zprostředkování těchto poznatků“.¹² V relativně nedávné době se dokonce publikoval zásluhou Národního zemědělského muzea text cíleně podávající metodický návod k organizaci výzkumu v muzeích. Příznačně zdůvodnil pojednávané téma tvrzením, že „zatímco pro ochranu sbírkových předmětů, respektive pro režim nakládání se sbírkou existuje vyhláška Ministerstva kultury ČR a celá řada dalších doporučení či popsaných přístupů, pak v české literatuře prozatím neexistuje ucelenější publikace zabývající se prováděním výzkumu v muzeích.“¹³ Pokud jde o formulace a definice zákonné, je věc poněkud ambivalentní. Dlouho platná mezinárodní definice muzea od ICOM (International Council of Museums) při UNESCO výzkum v muzeích zúžila do zmínky o zkoumání/odborném zpracování (záleží na překladu) sbírek,¹⁴ ovšem nejnovější definice ze srpna 2022 je méně jednoznačná a zmiňuje toliko interpretaci.¹⁵ V tuzemské definici muzea § 2 zákona č. 122/2000 Sb.¹⁶ se primárně klade důraz na sbírkotvornou činnost, řádnou evidenci a správu, teprve na třetím místě je zohledněn požadavek zkoumat prostředí, z něhož sbírkové předměty vzešly.¹⁷ Jde z toho však

vyvozovat, že výzkum je muzeím zákonem přímo povinně uložen.¹⁸ V komentáři Františka Šebka pro potřeby výuky muzejní propedeutiky je výzkum nicméně pojat jako v zásadě pomocná či sekundární činnost při utváření sbírky,¹⁹ čímž vzniká dojem nadřazování sbírkotvorné činnosti (a vlastně posouvání směrem, před nímž varuje Jiří Žalman). Zůstaneme-li ještě na poli oficiálních definic, je nutné pozastavit se u národní klasifikace výzkumných institucí – v nejvyšší kategorii – **veřejných výzkumných institucích** (v duchu zákona č. 341/2005 Sb.) – muzea nefigurují vůbec, v kategorii o stupeň níže – **výzkumných organizacích** (v duchu zákona č. 130/2002 Sb.) – nalezneme 22 muzejních institucí z celkových 228,²⁰ tzn. necelých 9 %. Jejich koncentrace v metropoli je pochopitelná, zaráží spíše absence v některých krajích (např. Karlovarský kraj, Pardubický kraj), či naopak, že tu velká respektovaná instituce krajská nefiguruje (asi nejvýrazněji Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, ale stejně tak Alšova Jihočeská galerie).

Tím se posouváme do třetí roviny, tedy na úroveň samotné reality výzkumu v našich muzeích. Předchozí dvě úrovně vyvolávají lehce schizofrenní pocit – na straně jedné deklarovaný vědecký výzkum prakticky u každého muzea, který však vlastně levituje mimo národní kategorizaci vědeckého výzkumu, a tedy v určitém legislativním vakuu. Toto vakuum je současně i metodologické: vyjdeme-li z úzce podaných definic a jejich učebnicové interpretace, potom by se výzkum v muzeích v první fázi měl zabývat průzkumem prostředí, z něhož se budou vyjímat předměty vytipované pro muzejní sbírku, a v druhé potom samotnou interpretaci toho kterého sbírkového předmětu.²¹ Takový postup je vlastně obligatorní, bez něj nebude mít sbírkový předmět reprezentativní význam a jeho špatná či nepřesná interpretace ho prakticky vyřadí z dalšího užívání. V tomto smyslu musí provádět výzkum vlastně každá muzejní instituce, jde bezmála o zdánlivě rutinní muzejní úkony. Nejsm si však jist, jestli tu nedochází k zaměňování smyslu

muzea za prostředek. Zapomenout také nelze na skutečnost, že naskicovaný ideální postup reprezentuje jen minimum kurátorovy práce, což by výzkum posouvalo na ještě marginálnější úroveň: vždyť akvizice představují jen jednu stránku procesu práce se sbírkou, zejména u malých muzeí naprosto převažuje správa sbírky již existující, „historické“, budované po desetiletí zpravidla ne podle sofistikované promyšlené metodologie, ale dlouhou dobu v duchu poučky „dbejme památek otců svých“ a ochránářského přístupu shromažďovat vše, co je nositelem věčné paměti.

Navíc nabývám dojmu, že zmíněné pojetí muzejního výzkumu má ten nebezpečný následek, že ho posouvá a redukuje na úroveň jakéhosi specifického výzkumu v uvozovkách, vlastně nesouvisejícího s tím pravým, skutečným primárním nebo aplikovaným vědeckým výzkumem (přestože je ve zřizovacích listinách jako vědecký označován). Ironicky řečeno, zastoupení muzeí v seznamu tuzemských výzkumných institucí by tomu plně odpovídalo. Národní informační a poradenské středisko pro kulturu sice za rok 2017 zjistilo dokončení hned 2 021 vědecko-výzkumných úkolů, což při počtu 477 muzeí odpovídá 4,2 na jednu instituci,²² ovšem míra úspěšnosti muzeí v grantových soutěžích předního poskytovatele finančních prostředků na základní výzkum, Grantové agentury ČR, nabízí podstatně chmurnější obraz: ze 434 standardních projektů se začátkem řešení v roce 2022 byla jen v jediném případě uchazečem muzejní instituce (Slezské zemské muzeum), v roce 2021 jsem mezi 254 nenašel žádnou.

Takové vytlačení výzkumu z muzejního prostředí či rezignace na něj může mít velmi citelné následky. Nejde o nijak moderní situaci, upozornil na ni již před více než 50 lety Jiří Neustupný.²³ Muzea jistě budou bez větších potíží s to ustát probíhající inflaci samotného pojmu muzeum, objevujícího se v lidovém pojetí prakticky u každé stálé výstavy i v malých obcích a vyvolávajícího dojem nanejvýš sbírkotvorného, výstavního a vzdělávacího zařízení, mnohem obtížněji však budou

odolávat diktátu metrifikace dnešní vědy, která klade na výzkum, jeho zázemí a úroveň stále vyšší nároky. Již vzpomenutý výčet výzkumných organizací muzejního typu lze vnímat jako jakési bezpečné jádro, které zajišťuje muzeím pozici seriózního partnera velkým i váženým veřejným výzkumným institucím, které jsou pro potřeby primárního a aplikovaného výzkumu přímo zřizovány (ústavy Akademie věd ČR, dále též vysoké školy).

Budu-li ovšem nyní mluvit jako zástupce muzea malého, bezmála okresního, které není výzkumnou organizací, nebude situace nijak příznivá. Chtělo by se říci – jistě, muzea mimo seznam výzkumných organizací se mají soustředit na své sbírky a jejich „výzkum“, výzkumná práce v užším slova smyslu jim nenáleží a tradiční výzkumné instituce jejich úsilí nedocení. Uvažování o oprávněnosti vedení výzkumu jen největšími muzejními institucemi²⁴ s odvoláním na jejich velký územní význam a záběr, dále vyšší rozpočet, a tedy lepší materiální potenci poskytnout výzkumu náležitě podmínky než malá muzea „okresního“ typu, by však bylo – jak doufám – pro vědecké poznání kontra-produktivní. Zejména humanitní obory, které nevyžadují vysoké náklady na laboratorní techniku atd., jsou polem doslova ideálním a plně konvenujícím s portfoliem malých muzeí. Standardní „okresní“ muzea mají primárně dokumentovat minulý a současný život spádového regionu v celé jeho totalitě (odtud jejich označení okresní vlastivědná muzea). Z tohoto důvodu mají menší možnosti rozvíjet úzkou specializaci, která je žádoucím předpokladem k hodnotnému výzkumu. Regionální specifika profilující dotyčný region přitom jsou doslova destilátem ideálního výzkumného záměru či poslání – co mám na mysli, naznačuje i zařazení některých menších muzeí mezi výzkumné organizace (Muzeum regionu Valašsko, Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou). A i pokud se takových profilujících specifí nedostává, zbývá pro výzkum i tak prostor dostatečně široký. Klasickým příkladem jsou archeologové, kteří fungují při naprosté většině muzeí okresního

purposes of education, study and enjoyment.” Dostupné z: <https://www.museumsassociation.org/museums-journal/news/2022/05/licom-museum-definition-plan-moves-forward/> [cit. 30. 9. 2022].

15 „A museum is a not-for-profit, permanent institution in the service of society that researches, collects, conserves, interprets and exhibits tangible and intangible heritage. Open to the public, accessible and inclusive, museums foster diversity and sustainability. They operate and communicate ethically, professionally and with the participation of communities, offering varied experiences for education, enjoyment, reflection and knowledge sharing.” Dostupné z: <https://icom.museum/en/resources/standards-guidelines/museum-definition/> [cit. 30. 9. 2022].

16 Dostupné z: <https://emuzeum.cz/muzeologie-a-metodikallegislativa/zakony/zakon-122-2000-sb-o-ochrane-sbirek-muzejni-povahy> [cit. 11. 9. 2022].

17 „Muzeem je instituce, která získává a shromažďuje přírodniny a lidské výtvořiny pro vědecké a studijní účely, zkoumá prostředí, z něhož jsou přírodniny a lidské výtvořiny získávány, z vybraných přírodnin a lidských výtvořin vytváří sbírky, které trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává, umožňuje způsobem zaručujícím rovný přístup všem bez rozdílu jejich využívání a zpřístupňování poskytováním vybraných veřejně prospěšných služeb, přičemž účelem těchto činností není zpravidla dosažení zisku. Galerie je muzeum specializované na sbírky výtvarného umění.“

18 Tak uvažují OCHRANA, František a PŮČEK, Milan Jan. *Metodologie a řízení výzkumu v muzeu*. Praha: Národní zemědělské muzeum, 2019, s. 10.

19 ŠEBEK, František. *Definice muzea a podstata jeho činnosti*. In: Úvod do muzejní praxe. Učební texty základního kurzu Školy muzejní propedeutiky Asociace muzeí a galerií České republiky. Praha: Asociace

muzeí a galerií České republiky, 2010, s. 15–16.

20 Čechy: Husitské muzeum v Táboře, Muzeum hlavního města Prahy, Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Národní muzeum, Národní muzeum v přírodě, Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského, Národní technické muzeum, Národní ústav lidové kultury, Národní zemědělské muzeum, Památník národního písemnictví, Severočeské muzeum v Liberci, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, Západočeská galerie v Plzni, Západočeské muzeum v Plzni (12). Morava a Slezsko: Moravská galerie v Brně, Moravské zemské muzeum, Muzeum regionu Valašsko, Muzeum umění Olomouc, Muzeum Vysočiny Jihlava, Slezské zemské muzeum, Technické muzeum v Brně (7).

21 ŠEBEK, František. Definice muzea a podstata jeho činnosti. In: Úvod do muzejní praxe. Učební texty základního kurzu Školy muzejní propedeutiky Asociace muzeí a galerií České republiky. Praha: Asociace muzeí a galerií České republiky, 2010, s. 16.

22 OCHRANA, František a PŮČEK, Milan Jan. Metodologie a řízení výzkumu v muzeu. Praha: Národní zemědělské muzeum, 2019, s. 9.

23 NEUSTUPNÝ, Jiří. Muzeum a věda. Praha: Kabinet muzejní a vlastivědné práce při Nár. muzeu v Praze, 1968 (= Muzejní práce 13).

24 MILOTOVÁ, Nina a FRANK, Jiří. Potenciál muzejní instituce v oblasti vědy a výzkumu na příkladu Národního muzea. Muzeum, 2018, roč. 56, č. 2.

25 NEUSTUPNÝ, Jiří. Otázky dnešního muzejnictví. Příspěvky k obecné a speciální museologii. Praha: Orbis, 1950, s. 61.

26 K funkci regionálních vlastivědných periodik PÁNEK, Jaroslav. Regionální historické časopisy v evropském kontextu. In: Regionální vlastivědná periodika a jejich místo v historiografii (Vlašim 24.–25. listopadu 2011).

typu a nespokojují se jen se záchranným průzkumem a zpracováním nálezů, nýbrž prohlubují obecné poznání a někteří jsou doslova klasiky svého oboru (Jiří Fröhlich).

Odborník s výzkumnými ambicemi se zkrátka nespokojí se sofistikovaným sběrem předmětů, jeho zpracováním v chronologické a systematické fázi muzejní evidence, eventuálně výstavou či vydáním kritického katalogu. Podstatné je komplexní zhodnocení, kontextualizace a zasazení do obecných souvislostí (slovy Jiřího Neustupného, „vrcholným vědeckým zpracováním musejního materiálu je jeho publikace“).²⁵ Děje se tak odbornými výstupy, které, aby měly náležitou odbornou váhu a byly v odborném společenskovědním diskursu vůbec vnímány a zohledňovány, musí vyjít v odborném periodiku zařazeném do příslušné databáze (Scopus, Web of Science, ERIH Plus) – malá muzea až na naprosté výjimky nárokům kladeným na tento typ periodik nemohou dostát; sestavit mezinárodní vědeckou radu je v dané situaci podstatně menším problémem než vydržovat ad hoc výkonného redaktora a zajistit požadovanou periodicitu (jednou či dokonce dvakrát ročně), což je obojí nad možnosti rozpočtu dotyčného muzea. Pokud muzeum periodikum přesto dokáže vydávat ve skromnější podobě, má vědecká veřejnost k jeho obsahu mnohdy až odtazité přístup a vnímá ho jako „odpadkový koš“ pro příspěvky druhé kategorie, které nemají pro vysokou vědu náležitou relevanci.²⁶ Tento problém působí obousměrně: pokud se již najde externí špičkový odborník z veřejné výzkumné instituce, který si muzejní sbírky díky mravenčí práci muzejníků všimne (někteří autoři právem poukazují na to, že akademická veřejnost muzejní sbírky nevyužívá zdaleka tak, jak by si zasloužily²⁷), zabývá se jí a interpretuje v nejširších souvislostech svého oboru, obvykle nepropůjčí výsledky své práce a poznatky prospěchu muzea – muzeum mu až na řídké výjimky nemůže nabídnout adekvátní publikační platformu, kterou on potřebuje ze své pozice vykazovat, takže muzeum tímto přichází

o fruktifikaci výsledků mnohdy své dlouholeté práce a péče o sbírky, za kterou by po mém soudu mělo zaslouženě sklízet uznání.

Nejde však jen o vědecké pracovníky zvenčí muzejního prostředí: odborný pracovník muzea, jemuž jeho mateřské pracoviště neposkytuje potřebné zázemí, má logickou tendenci odejít tam, kde vědecký výzkum možný je (postačí vzpomenout, kolik kolegů odešlo „dělat“ vědu z muzea na některé univerzitní pracoviště). Této migraci kvalifikovaných odborníků pochopitelně částečně brání dopravní (ne) dostupnost a lokální patriotismus. Svádět boj s nepřízní podmínek a udržet krok však je možné často jen s enormním osobním nasazením – sledování literatury bez přístupu k ní je obtížné (pravda, mnohé dnes usnadňují digitální knihovny), kombinace obligatorních povinností kurátora sbírky s publikačními aktivitami vyžaduje tvůrčí činnost přesouvat do volného času atd. Za těchto okolností je probíhání se na stránky respektovaných časopisů již samo o sobě značně složité. Bez patřičné bibliografie a internacionalizace výzkumu je potom dotyčný více méně bez šancí získat některý z dotačních titulů pro provádění základního výzkumu, jenž by mu kompenzoval to, čemu se mu v „jeho“ muzeu nedostává – nehledě již k tomu, že v očích již zmíněné GA ČR malá muzea nenabízejí pro výzkum adekvátní podmínky. Přiznejme si bez obalu, že hodnotitelé v rámci hodnotících panelů jsou zdaleka nejčastěji z etablovaných veřejných výzkumných institucí, což má za následek (někdy nevědomou) monopolizaci výzkumu. Všechny tyto souvislosti ve svém výsledku mají ještě jeden negativní efekt: odrazují mladé perspektivní absolventy – začínající kolegy a kolegyně. Nebylo by však nosné skončit skepticky. Rezignovat na výzkum v malých muzeích by znamenalo odsoudit jejich často skvělé sbírky do role informačních databank, které poskytují sofistikovaný servis akademické sféře, jež celý problém prohlubuje tím, že výsledky své práce nemá ambici a ani nemůže na muzejní úrovni publikovat a fruktifikuje je zcela mimo ni.

Nadhazovat tu způsoby řešení je spíše věc následné diskuse, jisté je, že velmi silně do této celkově nelichotivé situace muzeí vstupuje výše poskytovaných finančních prostředků. Uzavírá se tím pomyslný bludný kruh, neboť omezené financování základního a aplikovaného výzkumu nutí i veřejné výzkumné instituce ucházet se o dotační grantové tituly, v nichž však právě muzea zůstávají „přehlíženým služebníkem“.

Literatura:

- BENEŠ, Josef. *Muzeum a sbírky*. Praha: Ústav pro informace a řízení v kultuře, 1977.
- MILOTOVÁ, Nina a FRANK, Jiří. Potenciál muzejní instituce v oblasti vědy a výzkumu na příkladu Národního muzea. *Muzeum*, 2018, roč. 56, č. 2, s. 18.
- NEUSTUPNÝ, Jiří. *Muzeum a věda*. Praha: Kabinet muzejní a vlastivědné práce při Nár. muzeu v Praze, 1968.
- NEUSTUPNÝ, Jiří. *Otázky dnešního muzejnictví. Příspěvky k obecné a speciální muzeologii*. Praha: Orbis, 1950.
- OCHRANA, František a PŮČEK, Milan Jan. *Metodologie a řízení výzkumu v muzeu*. Praha: Národní zemědělské muzeum, 2019.
- PÁNEK, Jaroslav. Regionální historické časopisy v evropském kontextu. In: *Regionální vlastivědná periodika a jejich místo v historiografii (Vlašim 24.-25. listopadu 2011)*. Vlašim–Praha–Benešov: Muzeum Podblanicka, Státní oblastní archiv v Praze, Státní okresní archiv Benešov, 2012 s. 13–28.
- SKLENÁŘ, Karel. *Obraz vlasti. Příběh Národního muzea*. Praha–Litomyšl: Paseka, 2001.
- STRÁNSKÝ, Zbyněk. *Úvod do muzeologie*. Brno: Universita Jana Evangelisty Purkyně, 1972.
- ŠEBEK, František. Definice muzea a podstata jeho činnosti. In: *Úvod do muzejní praxe. Učební texty základního kurzu Školy muzejní propedeutiky Asociace muzeí a galerií České republiky*. Praha: Asociace muzeí a galerií České republiky, 2010, s. 9–20.
- ŽALMAN, Jiří. Sbírkotvorná činnost muzeí a správa sbírek muzejní povahy. In: *Úvod do muzejní praxe. Učební texty základního kurzu Školy muzejní propedeutiky Asociace muzeí a galerií České republiky*. Praha: Asociace muzeí a galerií České republiky, 2010, s. 69–111.

Internetové zdroje:

- <https://www.prachenskemuzeum.cz/files/zrizovaci-listina-01.pdf> [cit. 10. 9. 2022].
- http://muzeum.sumava.net/wp-content/uploads/zrizovaci_listina.pdf [cit. 10. 9. 2022].
- <https://extranet.kr-vysocina.cz/registrik-organizaci/detail/54/dokumenty/1> [cit. 10. 9. 2022].
- http://muzeum.sumava.net/wp-content/uploads/zrizovaci_listina.pdf [cit. 10. 9. 2022].
- <https://emuzeum.cz/muzeologie-a-metodika/legislativa/zakony/zakon-122-2000-sb-o-ochrane-sbirek-muzejni-povahy> [cit. 10. 9. 2022].
- <https://icom.museum/en/resources/standards-guidelines/museum-definition/> [cit. 10. 9. 2022].
- <https://www.museumsassociation.org/museums-journal/news/2022/05/icom-museum-definition-plan-moves-forward/> [cit. 10. 9. 2022].

Vlašim–Praha–Benešov: Muzeum Podblanicka, Státní oblastní archiv v Praze, Státní okresní archiv Benešov, 2012, s. 13–28.

27 MILOTOVÁ, Nina a FRANK, Jiří. Potenciál muzejní instituce v oblasti vědy a výzkumu na příkladu Národního muzea. *Muzeum*, 2018, roč. 56, č. 2.